

Aftale mellem regeringen (Venstre og Det Konservative Folkeparti), Socialdemokraterne og Dansk Folkeparti om ændring af folkeskoleloven

I forlængelse af aftalen af 23. september 2005 om blandt andet at indføre obligatoriske afgangsprøver og test i folkeskolen - jf. lovforslag nr. L 101 (Folketinget 2005-06) - har regeringen og forligspartierne bag folkeskoleloven indgået en ny aftale om, at folkeskoleloven ændres.

Lovændringen omfatter:

- Folkeskolens formålsparagraf ændres til:

”§ 1. Folkeskolen skal i samarbejde med forældrene give eleverne kundskaber og færdigheder, der

- 1) forbereder dem til videre uddannelse og giver dem lyst til at lære mere,
- 2) gør dem fortrolige med dansk kultur og historie,
- 3) giver dem forståelse for andre lande og kulturer,
- 4) bidrager til deres forståelse for menneskets samspil med naturen og
- 5) fremmer den enkelte elevs alsidige udvikling.

Stk. 2. Folkeskolen skal udvikle arbejdsmetoder og skabe rammer for oplevelse, fordybelse og virkelyst, så eleverne udvikler erkendelse og fantasi og får tillid til egne muligheder og baggrund for at tage stilling og handle.

Stk. 3. Folkeskolen skal forberede eleverne til deltagelse, medansvar, rettigheder og pligter i et samfund med frihed og folkestyre. Skolens virke skal derfor være præget af åndsfrihed, ligeværd og demokrati.”

- En styrkelse af fagligheden ved at tilføje ekstra timer til fagene dansk og historie. Det sker for at forbedre mulighederne for at opfange f.eks. læsevanskeligheder i tide og derved kunne planlægge en undervisning, der styrker den enkelte elevs læsefærdigheder. Med styrkelsen af historieundervisningen er det hensigten at give alle elever et godt fundament i form af et solidt kendskab til historie og den danske kulturarv.

Undervisningsministerens bemyndigelse i folkeskoleloven til at fastsætte regler om et mindste antal undervisningstimer udvides, så der kan fastsættes et minimumstimetal for faget historie på 4. til 6. klassetrin. Samtidig vil fagets vejledende timetal blive forøget på 4. og 5. klassetrin. Endvidere vil den kommende ændring af timetalsbekendtgørelsen indebære, at der tilføjes faget dansk yderligere timer på 1. til 3. klassetrin ved at forøge såvel det vejledende timetal som minimumstimetallet for disse klassetrin.

- Hver elev skal fremover have en elevplan, som indeholder oplysninger om resultater af den løbende evaluering og den besluttede opfølgning herpå. Elevplanen skal danne grundlag for skolens samarbejde med forældrene om elevens udbytte af undervisningen. Elevplanen bygger på de oplysninger, læreren allerede i dag er forpligtet til at tilvejebringe som led i evalueringen. Evalueringen omfatter allerede i dag alle aspekter af undervisningen, herunder andre aspekter end det faglige. Elevplanen skal udleveres til forældrene.

Forslaget om elevplaner skal styrke evalueringen i forlængelse af de gældende bestemmelser om regelmæssig underretning om skolens syn på elevernes udbytte af skolegangen og om løbende evaluering.

ring samt initiativerne i lovforslag nr. L 101. Såvel OECD's rapport (2004) om folkeskolen som Danmarks Evalueringsinstituts undersøgelse af den løbende evaluering i folkeskolen (2004) understreger betydningen af skriftlighed i evaluering og tilbagemelding.

Det vil fortsat være op til skolebestyrelsen at fastsætte principper for underretning af hjemmene om elevernes udbytte af undervisningen og om samarbejdet mellem skole og hjem i øvrigt. Dette vil skulle ske inden for rammerne af de kommende regler om elevplaner

I en række skoler anvendes allerede i dag skriftlighed i underretningen af hjemmene. Allerede eksisterende udformninger heraf kan fortsat anvendes, hvis de indeholder de angivne oplysninger.

Det vil i de nærmere regler, der skal udarbejdes om elevplanen, blive fastsat, at elevplanen skal indeholde oplysninger om resultater af den løbende evaluering samt angive den besluttede opfølgning på den løbende evaluering. Elevplanen vil således bygge på de oplysninger, læreren allerede i dag er forpligtet til at tilvejebringe som led i evalueringen.

Udkast til de nærmere regler om elevplaner vil i overensstemmelse med Undervisningsministeriets praksis blive sendt i høring hos bl.a. KL, Danmarks Lærerforening, lederorganisationerne, Børne- og Kulturchefforeningen, forældreorganisationen Skole og Samfund m.v.

- Bestemmelse om offentliggørelse af de samlede landsresultater af de nationale test. Det vil bl.a. ske i form af en national præstationsprofil, der skal vise, hvordan eleverne på landsplan - i de forskellige fag og på de forskellige klassetrin - fordeler sig inddelt efter relevante resultat kategorier, der hver især beskriver graden af, hvad eleverne har tilegnet sig i forhold til de aktuelle trinmål. Herved gives kommunerne og skolerne et værktøj, der kan bruges i den løbende evaluering, således at aktørerne får viden om, hvordan elevernes testresultater er sammenlignet med det samlede landsresultat. Kommunalbestyrelserne og skolelederne vil blive informeret om skolens resultater af testene set i forhold til landsresultaterne, herunder skolens resultater, når de vurderes under hensyntagen til elevernes sociale baggrund.

Den enkelte skoles resultater, herunder de korrigerede resultater, må ikke offentliggøres eller bruges til at rangordne hverken elever eller skoler. Dette følger af lovforslag nr. L 101, hvorefter oplysninger om testresultater for den enkelte elev, grupper af elever, hold, klasser, skoler, kommuner og amtskommuner (fra den 1. januar 2007 regioner) m.v. er fortrolige. Opgørelser af testresultater på landsplan kan ikke bruges til at rangordne elever eller skoler og er derfor ikke fortrolige.

Der vil blive gennemført supplerende undersøgelser, der har til formål at belyse elevernes kundskaber og færdigheder i udvalgte fag og klassetrin på områder (trinmål), der ikke er omfattet af testene. Det gælder f.eks. trinmål, som retter sig mod, at eleven demonstrerer evne til selvstændig formulering, analyse, problemorientering og -løsning m.v. Der vil samtidig blive gennemført et arbejde med udvikling af metoder til statistisk korrektion af testresultater.

Ministeren vil, jf. bemærkningerne til lovforslag nr. L 101, senest tre år efter ibrugtagning af de første test give Folketinget en redegørelse om virkningerne af den pågældende lov for så vidt angår forslaget om obligatoriske test i udvalgte fag på bestemte klassetrin og om eventuelle behov for ændringer heraf. Som led i aftalen om nærværende lovforslag vil redegørelsen endvidere komme til at indeholde indhøstede erfaringer fra arbejdet med udvikling af egnede metoder til gennemførelse af ovennævnte supplerende undersøgelser samt udvikling af metoder til statistisk korrektion af testresultater.

- Præcisering af kommunalbestyrelsernes ansvar for folkeskolen. Der ændres ikke på den gældende opgavefordeling, hvorefter det er en kommunal opgave at drive folkeskolen, men kommunalbestyrelsens ansvar for kommunens skolevæsen præciseres og tydeliggøres ved, at:
 - Kommunalbestyrelsen i en årlig kvalitetsrapport skal tage stilling til status for kommunens skolevæsen.
 - Kommunalbestyrelsen skal vedtage en handlingsplan for genopretning af det faglige niveau på den enkelte skole, hvis den konstaterer dårlig kvalitet på skolen.

Undervisningsministeren får adgang til at pålægge en kommunalbestyrelse at udarbejde en handlingsplan i tilfælde af vedvarende dårlig kvalitet på en skole.

Det er fortsat den enkelte skole, der inden for de givne rammer skal drage omsorg for undervisningens kvalitet og fastlægge undervisningens nærmere organisering og tilrettelæggelse. Med lovforslaget ændres der ikke ved skolebestyrelsens kompetenceområder, herunder at skolebestyrelsen skal føre tilsyn med skolens virksomhed. Der ændres heller ikke ved skolelederens kompetenceområder, hvorefter skolelederen har den administrative og pædagogiske ledelse af skolen og er ansvarlig for skolens virksomhed over for skolebestyrelsen og kommunalbestyrelsen.

- Oprettelse af et uafhængigt råd for evaluering og kvalitetsudvikling af folkeskolen, hvis opgave bliver at følge og vurdere folkeskolen og ungdomsskolen for så vidt angår det faglige niveau og den pædagogiske udvikling, elevernes udbytte af undervisningen, skolens evne til at nedbryde elevers negative sociale arv samt skolens evne til øget integration af elever med anden etnisk baggrund end dansk. Det nye råd vil erstatte Grundskolerådet.

Rådet ledes af et formandskab på tre til fem personer, der skal repræsentere en særlig indsigt i forhold vedrørende folkeskolen. Rådets øvrige medlemmer vil fortsat være repræsentanter for folkeskolens umiddelbare interessenter, repræsentanter fra ungdomsskoleområdet, uddannelsesråd for ungdomsuddannelse m.v. Derudover er Dansk Arbejdsgiverforening og Landsorganisationen i Danmark repræsenteret.

Rådets formandskab skal afgive en årlig beretning om rådets virksomhed med forslag til initiativer, der fremmer kvaliteten i folkeskolen. De øvrige rådsmedlemmer vil have mulighed for at lade deres synspunkter ledsage beretningen.

Rådet understøttes af en ny statslig styrelse for evaluering og kvalitetsudvikling af grundskolen. Styrelsen skal varetage opgaver med sekretariatsbetjening af rådet og Klagenævnet for vidtgående specialundervisning og kan herudover få henlagt andre opgaver af Undervisningsministeriet.

Lovudkast om ovennævnte punkter sendes nu i høring.

De hermed aftalte ændringer af folkeskoleloven skal ses i forlængelse af lovforslaget om styrket evaluering og anvendelse af nationale test som pædagogisk redskab samt obligatoriske prøver mv., som allerede er fremsat.